

Informationsblad från Läkemedelskommittén Region Jämtland Härjedalen

Jämtmedel



ÅRGÅNG 44 · NR 1 · JUNI 2020



Innehåll

Ordförande har ordet	3
Nyheter i Z-läkemedel	4
Nyheter i Endokrinologi-kapitlet i Z-läkemedel	7
Ändring av lag 2002:160 ger fler möjligheter till utbyte av läkemedel	8
Ändring i COSMIC som följd	8

Läkemedelsenheten 2020

Karin Lindgren, läkemedelsstrateg

Kristina Seling, läkemedelsansvarig läkare,
ordförande Läkemedelskommittén

Ulrica Jonsson, apotekare

Maria Huss, apotekare, Stramaordförande

Emma Wedin, apotekare

Kerstin Lindström, apotekare

Malin Isaksson, apotekare

Madeleine Börjeflo, assistent

Lisa Wahlström, assistent

Anna Forzelius, läkemedelssamordnande
sjuksköterska

Carina Träskvik, läkemedelssamordnande
sjuksköterska

Rita Larsson, farmaceut

Anna Isberg, farmaceut

Annelie de Sinegube, farmaceut

Jämtmedel

Informationsblad från Läkemedelskommittén
Region Jämtland Härjedalen
www.regionjh.se/lakemedel
Redaktör: Maria Huss
Ansvarig utgivare: Kristina Seling
Omslagsfoto: Gullviva, Frösön, foto Maria
Huss

Ordförande har ordet

Denna vår har ställt mycket på sin spets, fokus har legat på en sjukdom få av oss visste existerade i början av året. Utgivandet av Jämtmedel och Z-läkemedel är ett steg i normalitetens tecken i en värld där vi inte vet vad som kommer fortsätta vara normalt.

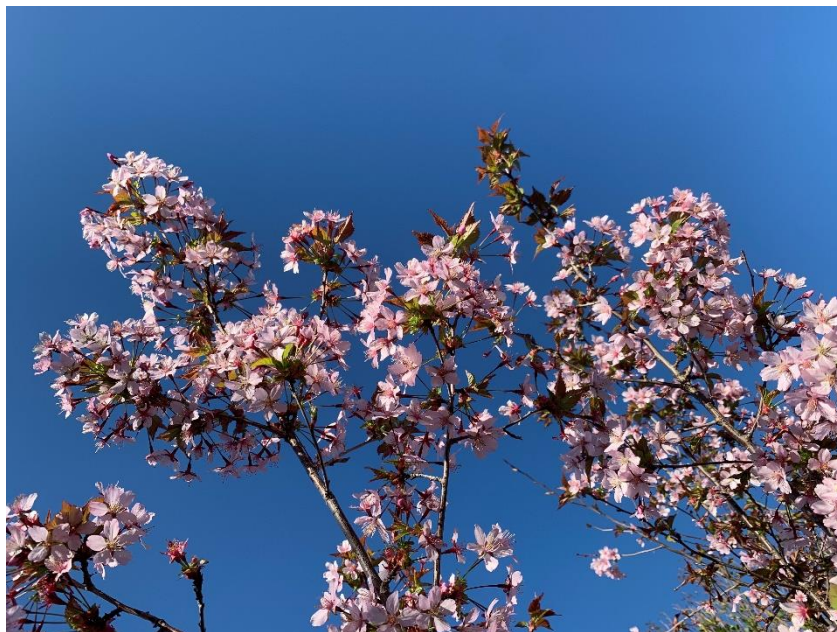
Under förra året bildades Zamsynsgrupper/LPO som ett led i den nationella, regionala och lokala kunskapsstyrningen. Zamsynsgrupperna utgår från Läkemedelskommitténs expertgrupper men kommer nu också ägna sig åt samarbete kring vem som ska göra vad, nära vård och annat som kan öka patientsäkerheten. Det första zamsynsgrupperna fick ägna sig åt var våra lokala läkemedelsrekommendationer.

Nu, efter en hektisk vår då vanligt arbete fått ställas åt sidan, har äntligen Z-läkemedel tryckts och finns snart på en expedition nära dig.

Z-läkemedel kommer ut vartannat år, än så länge som tryckt häfte, men den finns också på Läkemedelskommitténs hemsida. Där kommer den fortlöpande uppdateras i takt med att våra Zamsynsgrupper kommer med nya rekommendationer.

Med varma önskningar om en skön sommar till alla!

Kristina Seling,
Ordförande Läkemedelskommittén



Nyheter i Z-läkemedel

UTDRAG UR NYHETER I RESPEKTIVE AVSNITT:

ANDNINGSVÄGAR

ASTMA

- Alla sprayer och pulverinhalatorer som rekommenderas skall skakas innan användning (förutom Spiriva Respimat).
- Steg 1 (SABA) i behandlingstrapporna ska endast användas i undantagsfall.
- Alla pulverinhalatorer är bytta till inhalator Easyhaler.

KOL

- Patientgrupp D har uppdaterats med inhalationssteroid.
- Pulverinhalator Easyhaler tillagd samt Turbuhaler och Novolizer borttagna.

ALLERGI

ALLERGISK RINIT

- *Montelukast* tillagt vid samtidig astma.

ALLERGISK KONJUNKTIVIT

- Lomudal bytt till Lecrolyn Sine eftersom flaskan inte innehåller konserveringsmedel.

MAGE-TARM

ULCUS

- Nexium HP borttaget pga att det inte finns att tillgå. Paket finns i Cosmic.

GALLKOLIK

- Spasmodin borttaget pga att det inte finns att tillgå.

ÖRON-NÄSA-HALS ÖRONSJUKDOMAR

- *Aluminiumacetotartrat+etanol* bytt till *aluminiumacetotartrat+ättiksyra*. Med andra ord är Alsolsprit APL 1%+10% bytt till Otinova.
- *Hydrokortison* (Locoid) är bytt till *betametason* (Diprotit).
- *Ciprofloxacin* (Ciloxan) är tillagt.

NÄSSJUKDOMAR

- Rhinocort Aqua borttaget.

GYNEKOLOGI

- Stor uppdatering av informationstexterna under flera underrubriker.

AKUT ANTIKONCEPTION

- Norlevo bytt till i nuläget det billigare generika Levodonna.

UROLOGI

ÖVERAKTIV BLÅSA

- Indelat i första- och andrahandsval.

HJÄRTA-KÄRL

- Flera preparat borttagna pga att det inte finns att tillgå.

HYPERTONI

- Alla preparat likställda utan inbördes ordning.

BLODFETTS- RUBBNINGAR

- *Rosuvastatin* tillagd som alternativ till *atorvastatin*.

ISCHEMISK HJÄRTSJKDOM

- ASA i första hand och *klopidogrel* i andra hand.
- *Verapamil* borttaget, skall insättas av kardiolog.
- *Empagliflozin* (Jardiance) och *empagliflozin+metformin* (Synjardy) tillagt vid samtidig diabetes typ 2 och etablerad koronarsjukdom.

SEKUNDÄRPROFYLAX EFTER HJÄRTINFARKT

- *Ticagrelor* tillagt.
- *Empagliflozin* (Jardiance) och *empagliflozin+metformin* (Synjardy) tillagt vid samtidig diabetes typ 2.

SEKUNDÄRPROFYLAX EFTER ISCHEMISK STROKE/TIA

- NOAK i första hand före *warfarin*. *Rivaroxaban* och *dabigatran* borttaget.

FÖRMAKSFLIMMER

- Numer krävs endast en poäng för att överväga insättning av OAK, endast kvinna (1p) är dock inte tillräckligt för insättning.
- NOAK i första hand före *warfarin*. *Rivaroxaban* och *dabigatran* borttaget.

HJÄRTSVIKT

- *Empagliflozin* (Jardiance) och *empagliflozin+metformin* (Synjardy) tillagt vid samtidig diabetes typ 2.
- NOAK i första hand före *warfarin*. *Rivaroxaban* och *dabigatran* borttaget. Därmed är lathunden för OAK borttagen.

ÖGON TORRA ÖGON

- Artelac bytt till Hyprosan eftersom flaskan inte innehåller konserveringsmedel.
- Viscocotears bytt till Oftagel.

RÖRELSEAPPARATEN

- Uppdatering av informationstexterna

SMÄRTA NOCIPLASTISK SMÄRTA

- Nociplastisk smärta är en ny underrubrik.

ENDOKRINOLOGI DIABETES TYP 2

- Behandlingsalgoritm uppdaterad med stora förändringar.
- Behandlingsmålen uppdaterade efter Diabetesshandboken.
- Sitagliptin och dapagliflozin borttagna.
- Synjardy och *linagliptin* tillagda. Där stor kostnadsbesparing med Synjardy kan göras om rekommendationerna följs.
- Insuman Basal och Insulin lispro Sanofi tillagda och övriga insuliner borttagna. Även här kan stora besparingar göras om rekommendationerna följs.

D-VITAMINBRIST

- *Alfakalcidol* borttaget.

HUD OCH VENEREOLOGI

- Uppdatering av informationstexterna under flera underrubriker.

EKSEM, DERMATITER OCH KLÅDA

- Minskat antal preparat för att göra det lättare vid förskrivning.
- Grupp IV-steroider borttagna.

SEBORROISKT EKSEM

- Uppdelat på vilka kroppsytor som ska behandlas.
- Salicylsyra 2% i Decubal APL och Pevisone tillagt.

PSORIASIS

- Uppdelat på vilka kroppsytor som ska behandlas.
- Vid behandling av psoriasis är även underrubriken Eksem, Dermatiter och Klåda en viktig del i behandlingen.
- Betnovat, Hydrokortison, Ficortril och Emovat tillagt.

AKTINISK KERATOS

- Picato borttaget.

IMPETIGO

- Altargo borttaget och Fucidin tillagt.

GENITALA INFEKTIONER

- Hela kapitlet flyttat från Infektionskapitlet.
- *Azitromycin* borttaget pga resistensutvecklingen.
- Ändrad dosering för klamydia. Sannolikt bättre effekt vid rektal klamydia och även vid möjlig dubbelinfektion med annan bakterie såsom *Mycoplasma genitalium* och *Ureaplasma urealyticum*.

BLODSJUKDOMAR

ANEMIER

- Venofer borttaget.
- Behandlingsalgoritm tillagd vid misstänkt B-vitamin-brist.

VENÖS TROMBOEMBOLISM

- Rivaroxaban och dabigatran borttaget.

INFEKTIONER

- Stor uppdatering av informationstexterna under flera underrubriker.
- Stora förändringar vad gäller preparatval och doseringar. Ytterst viktigt att följa Z-läkemedel med tanke på resistensutvecklingen!

STREPTOKOCK- TONSILLIT

- Alternativ dosering (800mgx4xV). Studie gjord av Folkhälsomyndigheten som visar på lika god effekt med denna dosering.

UVI HOS ÄLDRE OCH KATETERASSOCIERAD UVI

- Två helt nya underrubriker för vägledning till dessa två patientgrupper.

NEUROLOGI

MIGRÄN – FÖREBYGGANDE BEHANDLING

- Alla preparat likställda utan inbördes ordning.
- *Kandesartan* tillagt.

EPILEPSI

- Helt borttaget pga att insättning skall göras i samråd med neurolog.

PSYKIATRI

- Förstahandsval är KBT eller iKBT
- Uppdatering av informationstexterna under flera underrubriker.

BEROENDETILLSTÅND ALKOHOLBEROENDE

- Oralovite bytt till Beviplex forte pga att Oralovite inte finns att tillgå.

OPIOIDBEROENDE

- Opioidberoende är en ny underrubrik.
- *Naloxon* (Nyvoxid) tillagd.

Maria Huss, sekreterare Läkemedelskommittén

Nyheter i Endokrinologi- kapitlet i Z-läkemedel

I nya Z-läkemedel har expertgruppen i endokrinologi fokuserat på bästa behandling för diabetespatienterna med ekonomin i åtanke. Det har lett till att endokringruppen förespråkar Synjardy 12,5+850mg eller 12,5+1000mg som en-dos behandling dagligen för patienter som redan står på Jardiance och *metformin*. Kombinationen är nästan halva priset av Jardiance 10 mg en gång dagligen. Det finns inga tydliga risker för patienterna så länge man håller den totala *metformin*-doseringen i åtanke och är tydlig med att instruera patienten rätt.

Boehringer Ingelheim som är företaget bakom Synjardy anser dock att det finns problem med att förskriva Synjardy i en-dos. Delvis ser de en patientsäkerhetsrisk då förskrivningen i FASS etc står på 2 gånger dagligen och delvis är det problem med subventioneringen.

Boehringer Ingelheim har nämligen sökt och fått tillstånd samt subvention via TLV för en 2 gånger dagligen dosering. De skriver att "genom att rekommendera andra, icke registrerade, doser sätts prissättningen ur spel och kan i förlängningen komma att påverka

hur vår produkt kan tillhandahållas ur subventions perspektiv av TLV och på annat sätt". Dessutom skriver de att "en felaktig användning av läkemedel som bidrar till att TLVs prissättning sätts ur spel kan få konsekvenser för framtida lanseringar av läkemedel". Konkret betyder det att en felförskrivning (1 gång dagligen) rapporteras in och många rapporter kan leda till att Boehringer Ingelheim behöver dra in Synjardy som produkt från den svenska marknaden. Det kan då även gälla lanseringar av framtida produkter.

Endokringruppen anser dock att inga patientsäkerhetsrisker finns när läkarna och diabetessköterskorna ger tydliga instruktioner och är fundersam om en liten region kan påverka ovannämnda så kraftigt att vi inte bör föredra patientens och regionens ekonomi i nuläget.

Tim Beterams, Distriktsläkare, specialist allmän medicin, Krokoms hälsocentral



Ändring av lag 2002:160 ger fler möjligheter till utbyte av läkemedel

Från och med den 2 juni 2020 gäller nya regler kring läkemedelsutbyten på apoteken.

Förändringen innebär att utbyte blir obligatoriskt även för förskrivna läkemedel utanför läkemedelsförmånen till likvärdigt utbytbart läkemedel som ingår i läkemedelsförmånen.

Utbyte gäller även läkemedel som enligt smittskyddslagen bekostas av regionerna.

Förskrivaren skall ange följande information på receptet för att farmaceuten på expedierande apotek skall kunna ta ställning till utbyte:

- Om patienten är en förmånsberättigad person eller inte
- Om förutsättningarna för förmån är uppfyllda eller inte när läkemedel med förmånsbegränsning förskrivs
- Om läkemedlet skall lämnas ut kostnadsfritt till patienter enligt smittskyddslagen (samma rutin som idag).

En övergångslösning kommer under en period finnas innan alla system har anpassats till ändring av lag 2002:160.

Den expedierande farmaceuten får under denna period utgå från att patienten har rätt till förmån om inte motsatsen är uppenbar.

Om uppgifter saknas på recept gällande läkemedel med förmånsbegränsning skall den expedierande farmaceuten under perioden utgå från att förutsättningarna för förmån är uppfyllda.

Precis som innan ändring av lag 2002:160 kommer det inte heller i fortsättningen vara tillåtet att göra utbyten mellan läkemedel där ingen av dem ingår i läkemedelsförmånen.

Nytt regelverk ger fler möjligheter till utbyte av läkemedel

Anna Isberg, farmaceut

Ändring i COSMIC som följd

I nuvarande version av COSMIC kan förskrivare inte ange för varje läkemedel om det ska expedieras inom förmån. Det enda förskrivaren kan ta ställning till är om

patienten (istället för läkemedlet) är förmånsberättigad (se bild nedan).

Maria Huss, apotekare

